

**Zápis z 16. schůze výboru pro sociální politiku
konané jako výjezdní zasedání do Jihomoravského kraje
ve dnech 3. - 4. dubna 2012**

Výbor zahájil své výjezdní zasedání pracovním setkáním s představiteli města Znojma, kteří pracují v sociální oblasti, dne 3.4. v 19.00 hod.

Pracovní večere 3. dubna se zúčastnili kromě poslanců také Bc. Vladimír Šiška, první náměstek ministra, Mgr. Jan Marek, ředitel krajské pobočky ÚP Brno, Mgr. Emil Čopf, ředitel kontaktního pracoviště ÚP Znojmo, Mgr. Martin Žárský, náměstek GŘ ÚP, Mgr. Jiří Burdík, vedoucí odboru sociálních věcí ve Znojmě, PhDr. Jitka Horská, klinická psycholožka dětí a mládeže, Dr. Milan Špaček, ředitel Dětského centra, JUDr. Zdeněk Kapitán, PhD., ředitel Úřadu mezinárodní právní ochrany dětí. Z výjezdního zasedání nebyl z technických důvodů pořízen zvukový záznam.

Dne 3.4. byla řešena především agenda ÚP s tím, že se v poslední době situace značně stabilizovala a dochází k zklidnění ve výplatě dávek a práci se softwarem. V diskusi byla zmiňována a probírána otázka veřejně prospěšných prací a veřejné služby.

Jednání výboru pokračovalo 4.4.2012 ve středu návštěvou Dětského centra pro ohrožené děti a mládež. Poslance výboru přivítal ředitel Dětského centra Dr. Milan Špaček. Jednání bylo zahájeno v 9.30 hodin předsedou Martinem Vackem.

Milan Špaček uvedl, že cílem všech podobných zařízení je, aby dětem bylo umožněno vyrůstat v domácím prostředí. Ústavní zařízení se mohou pouze snažit o vytvoření rodinného prostředí. Dětské centrum představuje zvláštní dětské zdravotnické zařízení, které mimo jiné poskytuje komplexně preventivní, léčebnou, diagnostickou, terapeutickou, rehabilitační a ošetrovatelskou ale i psychologicko-pedagogickou výchovnou práci. Dále se dotýká i oblasti sociální, poradenské, posudkové a spolupráce s postiženými rodinami. Péče je poskytována jak ambulantně, tak i v lůžkové části. Dětské centrum pro ohrožené a postižené děti Znojmo vzniklo na základě holandské a belgické zkušenosti. Původně zde bylo rehabilitační hřiště, kde se pracovalo s dětmi s poruchou hrubé psychomotoriky. Nejde o čistě zdravotnické zařízení, spolupracují zde tři resorty, Ministerstvo zdravotnictví, MŠMT a MPSV. Existuje i autistická třída. Rehabilitace, která je v dětském centru prováděna spádově, funguje pro celý

kraj. Zdravotní péče není placena od pojišťoven, ale je hrazena z příspěvku zřizovatele. Z rehabilitací je uplatňována magnetoterapie, laserová terapie, pooperační péče a další. V rámci zařízení je prováděna i komplexní neurologie. Představuje to zařízení s koncentrovanou péčí na jednom místě, tak aby se zamezilo zbytečným transportům a přesunům dětí mezi jednotlivými zařízeními. V zařízení pracuje dětská neuroložka, je zde možno provést akutní EEG a provádí se sledování dětí se záchvatovými onemocněními. V rámci zařízení existuje oddělení maminek s dětmi. Děti jsou zde umísťovány i ze sociální indikace. Umožňují se zde i krátkodobé pobyty v trvání od 14 dnů do jednoho měsíce. V případě pěstounské péče se předpokládá, že by pěstouni měli s dítětem strávit v zařízení několik dní tak, aby došlo k navázání kontaktu. Poslanci výboru byli provedeni celým zařízením. Zařízení má v současné době 135 míst, pracuje zde 67 zaměstnanců, rozpočet je 29 milionů korun. Dětská centra poskytují lékařskou péči, sociální péči, psychologickou pomoc a speciální pedagogickou péči. Každý, i sebevíc postižený, má právo na sociální péči, i kdyby šlo jen o uspokojování mentálních vjemů.

Na téma kojenecké ústavy a dětské domovy vystoupila MUDr. A. Neduchálová, ředitelka Kojeneckého ústavu Kyjov. Uvedla, že ve školských domovech a dětských domovech jsou vychovávány děti, které mají rodiče, ale jejich rodiče o ně nemají zájem. Potvrdila, že nejlepší kojenecký ústav je prázdný ústav. Počet kojeneckých ústavů poklesl z 56 na 34. Kojenecký ústav je zvláštní zdravotnické zařízení, které poskytuje ústavní péči dětem od jednoho roku až tří let. Děti jsou zde umísťovány jak ze zdravotních, tak i sociálních důvodů. Ze zdravotních je to nejčastěji indikace vrozené vývojové vady, poruchy metabolismu a jiné. Dětské domovy jsou zařízení, které zajišťují ústavní péči dětem od jednoho roku do 6 let. Zde jsou umísťovány děti především ze sociálních důvodů. Celkem se daří umísťovat děti do rodin. Měla by se otevřít rovněž možnosti mezinárodního osvojování. Rovněž by se mělo dbát na to, aby nebyli odtrhováni sourozenci od sebe. V současné době dochází k určité radikalizaci skupin pěstounů. Byla zde zmíněna některá úskalí pěstounské péče, především zatím nedostatečná připravenost vhodných pěstounů. Dětská centra neexistují ze zákona, jsou to zdravotnická zařízení, které fungují především v areálu nemocnic. Je zde snaha o zachování sourozeneckých skupin. Výhodou dětských center je dostupnost konsiliárních služeb. Opět bylo zdůrazněno, že by se víceméně mělo podporovat mezinárodní osvojování a mezinárodní adopce. V závěru se ozvala řada výhrad k připravovanému zákonu o sociálně právní ochraně dítěte. Systém, jak je naplánován, je odsouzen k neúspěchu. Transformace v současné době je možná i bez přijetí zákona. Poněkud se opomíjí práce s původní rodinou. Současné napětí mezi pěstouny a ústavním zařízením má charakter

zákopové války. Novela sama přímo nemluví o rušení kojeneckých ústavů, ani dětských ústavů. Zákon představuje poměrně jednostrannou investici do pěstounů. Byl zde diskutován rovněž rozdíl mezi adoptivním rodičem a biologickým rodičem. Biologický rodič sice neprodělává žádná školení, nicméně u něj existuje přirozený instinkt.

V rozpravě vystoupila poslankyně Kohoutová, která upozornila, že by se z pěstounství neměl stát byznys. Adopce i pěstounská péče by měla probíhat tak, že jsou zachovány funkce normální rodiny, že nejde o zaměstnání.

V závěru se vyjádřil ředitel Špaček, který uvedl, že cílem diskuse bylo ukázat poslancům skutečný stav. Deinstitutionalizace má smysl, když je dostatečně dobře připravená.

Další jednání pokračovalo na kontaktním místě ÚP Znojmo.

Jako první vystoupil Ing. Jan Marek, ředitel krajské pobočky ÚP ČR, který seznámil poslance s aktuální situací na trhu práce v Jihomoravském regionu. V rámci republiky pracuje 14 krajských poboček. Jihomoravský region má 24 oblastních pracovišť, dostupnost lze hodnotit jako velmi dobrou. Jihomoravský kraj má naplněnou zaměstnanost v oblasti terciéru. Potenciál kraje je velmi dobrý. Co se týče struktury zaměstnanosti nejvyšší podíl nezaměstnaných je mezi vyloučenými a bez vzdělání. Ale situace na trhu práce v porovnání s celorepublikovými čísly není úplně špatná. Diskutovalo se také o využití agentur pro vyhledání vhodných příležitostí k zjišťování rekvalifikací. Podle názoru ředitele Marka by mělo využití agentur být vyhrazeno pouze pro určité sekventy pracovního trhu.

Poslanec Sed'a otevřel problematiku čerstvých absolventů vysokých škol.

Dále poslankyně Kohoutová otevřela otázku chráněného pracovního místa sociálního podnikání a zaměstnávání zdravotně postižených. Upozornila na problém mobility, kdy sami posudkáři uznávají, že v mobilitě může být zádrhel. Sami paraplegici si stěžují.

V této diskusi vystoupil dále: Marek, Žárský, Vacek.

V závěru vystoupil ředitel kontaktního pracoviště ve Znojmě Čopf, který seznámil poslance s historií budování ÚP ve Znojmě. Na obrazové dokumentaci doložil rekonstrukce z chatrného stavu budovy, kde došlo k vybudování uspokojivého pracoviště. Z doložených grafů vyplynulo, že v roce 2008 byla nejnižší nezaměstnanost na Znojemsku. Došlo zde k zaměstnávání cizinců ze třetích zemí. Ředitel krajské pobočky Marek se dále vyjádřil ke spolupráci s rakouskými kolegy, kde se například velmi úspěšně zjišťuje šetření práce načerno. Intenzivně se spolupracuje se zaměstnavateli. Zároveň dochází k plodné výměně

zkušeností, využívání některých dobrých prvků rakouského modelu. V rámci jednání na ÚP proběhla rovněž prohlídka některých pracovišť ÚP.

Zaznamenal: Antonín Papoušek

Lenka K o h o u t o v á , v.r.
ověřovatelka výboru

Martin V a c e k , v.r.
předseda výboru